

Warszawa, dnia 21 grudnia 2025 r.

Opinia Związku Cyfrowa Polska do Dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (AVMSD) – oceny i przeglądu

Związek Cyfrowa Polska (ZCP) jest organizacją **reprezentującą sektor nowoczesnych technologii w Polsce**, w szczególności producentów i dystrybutorów sprzętu elektronicznego, a także podmioty dostarczające i wdrażające najnowsze rozwiązania technologiczne wykorzystywane w gospodarce cyfrowej w tym dostawców platform internetowych. Z tego względu ZCP odzwierciedla szerokie spektrum rynku cyfrowego i interesów przedsiębiorstw działających w Polsce, dla których kluczowe znaczenie mają: neutralność technologiczna regulacji, spójność zasad na rynku wewnętrznym UE oraz przewidywalność wymogów prawnych.

ZCP przedstawia niniejsze stanowisko w ramach Call for Evidence prowadzonego przez Komisję Europejską w związku z ewaluacją i przeglądem dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (AVMSD). ZCP aktywnie angażuje się w proces konsultacyjny, wnosząc **praktyczną perspektywę rynku cyfrowego** oraz doświadczenia podmiotów działających w warunkach szybko zmieniającego się środowiska technologicznego i regulacyjnego.

**Porozmawiajmy
o technologii!**

Związek Cyfrowa Polska
ul. Twarda 2, 00-105 Warszawa
e-Doręczenia:
AF-PI-30344-97239-INDAR.I-15

+48 (22) 666 222 46
biuro@cyfrowapolska.org
cyfrowapolska.org

KRS: 0000250359
REGON: 140463214
NIP: 5222802518

ZCP uznaje prowadzone konsultacje za **istotny etap w ocenie adekwatności** obowiązujących ram prawnych wobec zmian, jakie zaszły na rynku audiowizualnym od ostatniej rewizji AVMSD, w szczególności w kontekście nowych modeli dystrybucji treści, rozwoju usług interaktywnych oraz rosnącej roli urządzeń i interfejsów użytkownika. W tym kontekście ZCP deklaruje gotowość do przedstawienia **rzetelnego i reprezentatywnego głosu** sektora nowoczesnych technologii, opartego **na rzeczywistych doświadczeniach** wdrożeniowych i funkcjonowaniu rynku w Polsce.

ZCP popiera ogólny kierunek prac Komisji, w tym dążenie do aktualizacji i ewentualnego uproszczenia ram prawnych, tak aby lepiej odpowiadały rozwojowi rynku i realiom cyfrowym. Jednocześnie, mając na uwadze, że ocena obejmuje m.in. zakres dyrektywy taki jak: widoczność usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym, komunikaty handlowe, ochronę małoletnich, zasady dla platform udostępniania wideo oraz promowanie utworów europejskich, ZCP przedstawia **fundamentalne uwagi szczegółowe**, istotne z perspektywy funkcjonowania rynku cyfrowego w Polsce oraz spójności rynku wewnętrznego UE.

W szczególności ZCP wskazuje na konieczność

- utrzymania podejścia, które nie prowadzi do technicznie preskryptywnych obowiązków w obszarze widoczności usług na urządzeniach i interfejsach (KE sama identyfikuje kwestię trudności związanych z „**feature prominently on smart TVs and user interfaces**” jako element analizy)

oraz

- **doprecyzowania podejścia** do dostępności i informowania odbiorców w odniesieniu do usług interaktywnych (**w tym HbbTV**), które w praktyce mogą pozostawać poza mechanizmami rozliczania i raportowania dostępności, co skutkuje brakiem bodźców do wdrażania udogodnień i może prowadzić do wprowadzania widzów w błąd co do faktycznej dostępności treści w warstwie interaktywnej.

I. Usługi medialne świadczone w interesie ogólnym (Art. 7a).

Wspieramy działania KE mające na celu promowanie lokalnych treści audiowizualnych oraz przeciwdziałanie dezinformacji, w tym wskazanie jakie treści (np. utwory europejskie lub lokalne) powinny być dodatkowo widoczne, lecz chcieliśmy także wyrazić swój **stanowczy sprzeciw** na próby wskazania **jak uzyskać tą dodatkową widoczność** w usługach medialnych i odbiornikach poprzez sugerowanie konkretnych rozwiązań technicznych.

Z uwagi na **brak spójności pomiędzy krajami** członkowskimi w kwestii realizacji wymogu Art. 7a dyrektywy 2018/1808, nastąpiło wyróżnienie się kilku **nieskoordynowanych podejść** do promowania usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym. Dostawcy usług i producenci urządzeń odbiorczych otrzymali ponadnormatywne w stosunku do innych krajów członkowskich, obowiązkowe wymagania **jak powinni realizować ten cel**, taka sytuacja miała miejsce na czterech rynkach wspólnotowych: Włochy, Hiszpania, Francja, Niemcy. Ustawodawcy na tych rynkach wprowadzają lub już wprowadzili zindywidualizowane wymagania związane z wyróżnieniem treści świadczonych w interesie ogólnym (Art. 7a.), co przyczyniło się do dodatkowej złożoności w implementacji urządzeń, wydłużyło ten proces i tym samym podniosło koszty mające swoje negatywne odbicie na cenie końcowej.

Artykuł 7a, nie znalazł na gruncie prawa polskiego pełnego odwzorowania (Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o kinematografii Dz. U. z 2021 r. poz. 1676 dalej zwana też ustawą RTV). Dyrektywa odnosi się do „odpowiedniej ekspozycji audiowizualnych usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym”, **natomiast ustawodawca w Polsce skupia się na:**

- odpowiednim wyeksponowaniu audycjach europejskich, w tym w języku polskim tylko dla kanału VOD

w art. 47f ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Podmioty dostarczające audiowizualne usługi medialne na żądanie są obowiązane do przeznaczania co najmniej 30% zawartości katalogu na audycje europejskie, w tym wytworzone pierwotnie w języku polskim oraz odpowiedniego wyeksponowania tych audycji w katalogu.

oraz

- na przeznaczaniu 10% kwartalnego/5% letniego czasu nadawania (Art. 15a 1. i 2.) na audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych – ale tutaj już bez wymagania na odpowiednie wyeksponowanie.

Art. 15a otrzymuje brzmienie:

„Art. 15a. 1. Nadawcy programów telewizyjnych przeznaczają co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.

Na obecnym etapie krajowego porządku prawnego przepisy dyrektywy AVMSD dotyczące odpowiedniej ekspozycji audiowizualnych usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym **nie zostały w pełni transponowane do prawa polskiego**. Jednocześnie, w dokumentach regulatora dotyczących planowanej transpozycji Europejskiego Aktu o Wolności Mediów (EMFA) wskazywany jest maj 2027 r. jako horyzont czasowy potencjalnego przeniesienia do ustawy o radiofonii i telewizji zarówno art. 7a AVMSD, jak i art. 20 EMFA.

W ocenie ZCP fakt ten **stanowi istotny argument przemawiający za tym**, aby już na etapie obecnych konsultacji europejskich jasno sformułować stanowisko dotyczące widoczności audiowizualnych usług medialnych o charakterze ogólnym. Pozwala to na wczesne uwzględnienie perspektywy rynku oraz **uniknięcie rozwiązań o charakterze technicznie preskryptywnym** na etapie krajowej implementacji.

ZCP zwraca jednocześnie uwagę, że rozwiązania regulacyjne o charakterze technicznie preskryptywnym, ingerujące w sposób projektowania interfejsów usług i urządzeń, mogą prowadzić do niezamierzonych skutków. W szczególności mogą one ograniczać swobodę użytkownika w dostosowywaniu interfejsu do własnych preferencji, która jest jednym z elementów chronionych przez Europejski Akt o Wolności Mediów (EMFA), a także zwiększać koszty wdrożeniowe po stronie dostawców usług i producentów, co w praktyce może przełożyć się na **wzrost cen usług lub produktów** dla odbiorców końcowych.

II. Zasada proporcjonalności, uznając różnorodność platform i urządzeń w aspekcie rozliczenia elementów dostępności

Transpozycja dyrektywy 2018/1808 w Polsce wyróżnia dwie podstawowe platformy usług audiowizualnych:

- **program telewizyjny** – rozumiane jako uporządkowany zestaw audycji umożliwiający jednoczesny odbiór przez odbiorców w ustalonym przez nadawcę układzie

oraz

- **usługa medialna na żądanie** – jest to usługa medialna polegająca na publicznym udostępnianiu audycji audiowizualnych na podstawie katalogu ustalanego przez podmiot dostarczający usługę

oraz odnoszące się do nich wymagania w zakresie zapewnienia dostępności:

- **Programy telewizyjne:**

w art. 18a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadawcy programów telewizyjnych są obowiązani do zapewniania dostępności audycji dla osób z niepełnosprawnościami wzroku oraz osób z niepełnosprawnościami słuchu, przez wprowadzanie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, tak aby co najmniej 50% kwartalnego czasu nadawania programu, z wyłączeniem reklam i telesprzedaży, posiadało takie udogodnienia. Nadawcy są obowiązani do informowania Krajowej Rady oraz odbiorców o terminie, czasie emisji i czasie trwania audycji zawierającej udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami oraz rodzaju tych udogodnień.”

- **Usługa medialna na żądanie (30% audycji w katalogu z udogodnieniami):**

art. 47g–47i otrzymują brzmienie:

„Art. 47g. 1. Podmioty dostarczające audiowizualne usługi medialne na żądanie są obowiązane do zapewniania dostępności audycji dla osób z niepełnosprawnościami wzroku oraz osób z niepełnosprawnościami słuchu, przez wprowadzanie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, tak aby co najmniej 30% audycji umieszczonych w udostępnianym publicznie katalogu posiadało takie udogodnienia. Podmioty dostarczające audiowizualne usługi medialne na żądanie są obowiązane do informowania Krajowej Rady oraz odbiorców o audycjach zawierających udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami oraz o rodzaju tych udogodnień”

Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o kinematografii Dz. U. z 2021 r. poz. 1676 dodatkowo **zostawiła furtkę** dla podniesienia/obniżenia % audycji objętych wymaganiem dostępności poprzez rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (co de facto się zadziało i zmieniono/obniżono te minimalne kontyngenty).

Oprócz programów telewizyjnych i usług medialnych na żądanie w ostatnich latach w telewizji naziemnej nastąpił **silny rozwój interaktywnych serwisów telewizyjnych** bazujących min. na **technologii HbbTV**. Praktycznie każdy tradycyjny kanał w telewizji naziemnej w Polsce dystrybuowany w drodze rozsiwcznej, ma towarzyszący mu serwis telewizji hybrydowej. HbbTV zdominowało rynek usług dodatkowych oferowanych przez nadawców i dziś jest to **duża część rynku medialnego** porównywalna z usługami medialnymi na żądanie. Serwisy HbbTV dostarczane są przez nadawców czy inne podmioty prywatne i oferują takie funkcjonalności jak transmisje na żywo, treści archiwalne czy network PVR. Także usługi streamingowe spowodowały, że rynek klasycznych platform VOD się zmienił, a jednak nadal ten format usługi medialnej pozostaje jednym z głównych punktów regulacyjnych w nowej ustawie transpozycyjnej w Polsce (Ustawa RTV z dnia 11 sierpnia 2021).

Uważamy, z uwagi na powyższy fakt, że w aspekcie udogodnień dla niepełnosprawnych ustawodawca powinien zapewnić, że minima procentowe wymagań dostępności dla programów telewizyjnych **powinny mieć pokrycie także na polu usług interaktywnych** dostarczonych przez nadawców ze szczególnym naciskiem na HbbTV. W obecnej sytuacji dodanie wspomnianych w art. 28 punkt 4. (ustawa RTV) udogodnień dla niepełnosprawnych do serwisów HbbTV przez nadawcę **nie buduje bazy kontyngentowej** wymaganej przez KRRiT i prowadzi **do braku motywacji nadawców** do dostarczenia elementów dostępności do treści w HbbTV – nawet jeżeli audycja w HbbTV jest powtórką lub tym samym programem co w telewizji rozsiwcznej. Niestety praktyką jest też błędne informowanie widza o elementach dostępności w serwisach HbbTV w telewizji naziemnej na poziomie elektronicznego przewoźnika po programach, gdyż informacje są kopiowane z usługi linearnej gdzie dostępność np. napisy czy audiodeskrypcja są dodawane jako oddzielny PID (unikalny identyfikator pakietów) w strumieniu transportowym. W serwisach HbbTV informacja jest kopiowana, ale PID-y oraz elementy dostępności **z uwagi na różnicę technologii już nie**. Nadawcy zazwyczaj nie dodają elementów dostępności tylko dla kanału HbbTV, gdyż to wymagałoby dodatkowej pracy, przygotowania i integracji w nowej technologii, a wszystko na **koniec nie zostanie rozliczone w raportach dla KRRiT**.

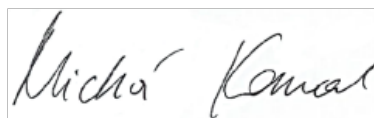

Jednocześnie, standard HbbTV **jest predystynowany do dostarczenia elementów dostępności** wymaganych w ustawie RTV (czy też transpozycji ustawy EAA), a aplikacja do odtwarzania multimediiów z kanału HbbTV może zintegrowana z automatyczne narzędzie wspomagającymi po stronie serwera lub urządzenia, jeżeli jest odpowiednio wydajne (np. automatyczne napisy). Wersja HbbTV 2.0.4 to wsparcie dla napisów, wysokiego kontrastu, powiększenia elementów obrazu czy możliwości ustawienia preferencji użytkownika dla audio (audiodeskrypcja, audio enhancement). **HbbTV to także ułatwienie dla nadawców** realizacji wymogu informowania o sytuacjach klęsk żywiołowych (ustawa RTV) nadawanych także z udogodnieniami dla niepełnosprawnych.

Sytuacja braku wypełnienia limitów elementów udogodnień przez serwisy HbbTV ta **jest niekorzystna** zarówno dla nadawców, dostawców treści a także producentów urządzeń końcowych pokazujących nieprawdziwe informacje o elementach dostępności w programach interaktywnych które wprowadzają osoby z dodatkowymi potrzebami w błąd.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kanownik

Prezes Zarządu

Związek Cyfrowa Polska